

ליטל דוברוביצקי || איור: בתיה קולטון

פתיאום גם אני התגרשתי

שנים הם יושבים במשדר ומייצגים זוגות שמתגרשים, ויום אחד זה מגיע אליהם: עורכי דין לענייני משפחה מספרים מה קרה כשנאלצו לפרק גם את הזוגיות הפרטית שלהם

חמש שנים חלפו מאז אותו בוקר שבו הגיעה עו"ד רות דיין-וולפנר לבית המי שפט לענייני משפחה בראשון-לציון. על פניו מדובר היה בעניין שכיה: דיין-וולפנר (43) היא עורכת דין כבר כ־20 שנה, וכבעלת משרד פרטי המתמחה בדיני משפחה, ביקורים בבתי משפט היו עניין שבשגרה. היא כבר ראתה כמעט הכול: איך האהבה נגמרת פתאום ומישהו מבני הזוג רוצה החוצה, מקרי בגידה מדרממים, הסתה הדדית והנוק העצום שהיא גורמת לילדים – וגם בני זוג שסיימו את דרכם המשותפת בהסכמה ותוך כבוד הדדי.

אבל גם הניסיון המקצועי העשיר שלה לא הכין אותה ליום שבו הגיעה לבית המשפט לא כמי שייצגה לקוחות, אלא כמי שבאה לאשר את הסכם הגירושין הפרטי שלה ולסיים נישואים של 13 שנים, עם שני ילדים. "יום לפני ספירת

לשופט שאני מתגרשת וצריכה להגיע אליו כדי לאשר את ההסכם המשותף", היא משוחררת. למחרת בבוקר הגיש לה כבודו שיר של המשורר ט. כרמי, ששמו "כשאתה מתגרשת": "כשאתה מתגרשת, אתה גולד מן, אתה פתאום אתה במהופה, צינף פארץ, ומישהו סופר את אברך, בודק אם אין לך שפה שסועה, אצבע ששית, עין שלישית. חבל השבור נחתך. ישר התחלתי לבכות", היא מספרת. "עד עכשיו כשאני נזכרת בזה אני מאוד מתרגשת. וזה נכון. כמה שאתה עושה את זה יפה, זה תמיד קשה".

אך זה להיות עורך דין או עורכת דין שבמשך שנים ועשרות שנים מייצגים לקוחות במשפטי גירושין, ולפתע מוצאים עצמם בצד השני של המתה – מנהלים את הליך הגירושין שלהם עצמם? מתברר שאין חסינות בפני הכאב, הקושי, הבלבול, העצבים המרושים, הפגיעה בילדים וכל היתר. והניסיון המקצועי? לא פעם הוא עוזר, אבל מתברר שהוא יכול גם לחבל. בהיבט הרגשי, כמו שאומרת דיין-וולפנר, "זו תמיד קריעת ים־סוף".

קליינטים קשים

ש' היא עורכת דין רבת ניסיון בתחום דיני המשפחה, ולא פעם יצא לה לגרש בני זוג שאחד מהם הוא עורך דין מהתחום (אף אחד מהם אינו מראיין לכתבה זו). היו גם מקרים שבהם "הפרידה" הייתה בין בני זוג ששניהם עורכי דין, וכן, בדיוק מה שחשבתם: מדובר במלחמת התשה סיופית: "המטרה היא להרוג את הנשמה של הצד השני. ניצחון זה שצליח לכופף ולהתיש את הצד השני. כשצד אחד הוא עורך דין, ועוד כזה שמתמחה בדיני המשפחה, המערכה היא קשה. כששני בני הזוג הם עורכי דין, זו כבר מלחמת עולם".

איך זה נראה? "אפשר לרבר בהכללה. יש מקרים קשים שקשורים בדרך כלל לבגידה, ואז הכפפות מורדות. יש מצבים שמער כת היחסים פשוט גורעה, ואז יש נטייה להיות קשובים יותר ולהתפשה הפחות מטורפים שביניהם מגיעים לרוב להסכמות. אבל הם ידקדקו בניסוחים יותר מהאדם הסביר. לעומת זאת, כשיש בגידות, רובם ישתמשו בכל הכלים הכבדים, עד

האחרון שבהם. במקרים האלה בן הזוג נתפס כיריב שצריך לחסל. רוב עורכי הדין בתחום דיני האישות שמתגרשים בעצמם, מנסים ומצליחים להטיל מורא על בן הזוג השני, שאיננו עורך דין".

באיזה אופן?

"לרוב מגייסים את החברים הטובים למערכה המשפטית. היה לי מקרה שבו ייצגתי עורך דין בתחום דיני המשפחה שהתגרש וכמשך שנה וחצי, אני לא מגוימה, רב עם אשתו ריבים קטנוניים, על המפגשים עם הילדים, על כסף. היו לי מקרים קשים של לקוחות עורכי דין בתחום דיני האישות, שכדי לרמוס את בן הזוג שפגע בהם או בגר בהם, יצרו מצבים של בן זוג לא שפוי. יש מקרים שבהם הם פשוט נכנסו לטירוף מערכות. היה לי עורך דין שאיים לפגוע לתקשורת, שם יש לו קשרים, כדי למכור סיפור על בת זוגו".

איך זה משפיע על העבודה שלך?

"מרבית הלקוחות שהם עורכי דין בתחום המשפחה ומי

בינים במטריה הם הרבה יותר ביקורתיים, לא מרפים, לא נותנים לך לעשות את העבודה. הם עוברים בשבע עיניים על כתבי הטענות ורוצים להיות מעורבים בכול. אני חייבת לתפוס מולם מנהיגות ולא לתת להם להשתלט על גיהול התיק, כי אחרת הם ירמסו אותי. יש גם כאלה שנתנו לי לעבוד כפי שחשבתי לנכון, אבל זה יותר נדיר. הם מבקרים אותך, חושבים שמגיעה להם הנחה כי הם קולגות. והם הרי מכירים את העלויות. בקיצור, קליינטים קשים".

עו"ד רות דיין-וולפנר

עו"ד בני דן-יחיא

כשהאהבה נגמרת

לפני שש שנים, בגיל 33, עם שתי בנות ומי שרר פרטי העוסק בדיני משפחה, מצאה עצמה עו"ד מתת פלסנר, העובדת גם כמגשרת, מת גשת בפעם השנייה. נישואיה הראשונים היו לשחיין העבר יואב ברוק, היום איש עסקים. הם הכירו כשהייתה בת 22 וכעבור פחות מארבע שנים התחתנו. שלוש שנים אחר־כך התגרשו. בעת הפרידה כבר הייתה פלסנר עורכת דין בתחום, אבל השניים העריפו בכל זאת לסגור את העניינים בעזרת עורכי דין חיצוניים. "ניי

סינו לנהל את זה אחד מול השני. חשבת שאני אעשה את זה עבור עצמי והוא ייקח עורך דין מטעמו. אבל באיזשהו שלב, שהפתיע אותי מאוד, האמת, ראיתי שזה לא פשוט עבורי. כשיש מעורבות רגשית, הכול משתנה. אפילו החלטות מתי מעבירים הסכם, איך עושים אותו וקביעת לוחות זמנים משותפים הם פרוצדורה בפני עצמה. אתה רוצה להתנהל בקצב מסוים, הצד השני רוצה להתנהל בקצב אחר".

מה הבנת לגבי עצמך?

"קודם כול, ברגע שאתה מעורב רגשית אתה מתנהל פחות נכון. דבר נוסף, לא רציתי לתת למקום הרגשי שלי להשפיע על קבלת ההחלטות שלי. הרגשתי או שאני אוותר יותר מדי או שאני אוותר פחות מדי. רציתי שיהיה גורם נוסף שיכול לתת לי זווית ראייה אובייקטיבית".

לא הייתה לך נטייה להשתלט על התיק?

"לא. לגמרי נתתי לעורך הדין לנהל את התיק, וראיתי

בזה דבר משחרר, שמאפשר לי להיות נינוחה, רגועה, לה תעסק בדברים אחרים ולדעת שיש מישהו שמנהל עבורי את העניין. כמוכן שהוא שאל אותי מה הרצונות שלי, ועד כמה אני מוכנה להתפשר. חוץ מזה, כל הגישה שלי הייתה מאוד פשיטת. להתחיל לריב על כסף או רכוש לא נראה לי נכון".

שנה אחרי חתימת הסכם הגירושין, בגיל 30, היא מצאה עצמה שוב מתחת לחופה. לצידה עמד יוחנן פלסנר, שעסק בפעילות הסברתית מטעם הקונסוליה בארה"ב ובייעוץ אסי טרטיני. "זה התחיל בקשר טלפוני טראנס-אטלנטי, יוחנן היה בסן-פרנסיסקו ואני בארץ, והתפתח לקשר משמעותי. די מהר החלטתי שאני עוזבת את מקום העבודה ונוסעת לחיות איתו בסן-פרנסיסקו. זה היה ממש לנסוע אחרי האהבה".

אחרי החתונה הם עברו לבוסטון, שם יוחנן למד ממשל בהרווארד ומתה הייתה חברת סגל הוראה בקורס פסיכו-

עו"ד רות דיין-וולפנר: "האמת, אני לא מבין איך אפשר להיות עורך דין בתחום בלי לעבור את זה על בשרך. אתה מבין הרבה יותר את הכאב של פירוק משפחה, וגם את זה שאפשר להתגבר"

את הסליחה, את התורה, את ההערכה. המון פעמים אנשים מדברים על 'א' ומתכוונים ל'ב'. ההוכחה היא למנות להבין את הדברים. על 'א' חשוב שהדברים של כולם ימואלו. כשההסכם הוא מאוד טוב בצורה קיצונית לצד האחד ומאוד לא טוב לצד האחר, לא עשינו בזה כלום. זה תמיד יתפוצץ".

העבודה שהתגשגשה בעצמך עזרה לך מבחינה מקצועית?

"אני חושבת שזה עוד לי מאוד מבחינה מקצועית. החוויה האמיתית שלי גרמה לי להיות חברה יותר אפתוח ואנשית כלפי הלקוחות. הבנתי שלא סתם בחרתי בדיני משפחה כתחום העיסוק שלי. בחרתי בזה בדיוק בגלל הפן האנושי. ואחרי שחוויתי בעצמי את המצב הזה, עם כל הקושי והבלבול, זה גרם לי להבין את הלקוחות של חברה יותר טוב".

לחיות בעולם אחר

גם עו"ד דייין־ולפנר בחרה לנסח הסכם משותף יחד עם בן זוגה לשעבר, אבל היא הלכה רחוק יותר: הרצון להיות הוגנת ו"להתגרש בטוב"; היא החליטה שהיא לא נוגעת בכוחות הפנסיה של בן זוגה. "חשבתי שזכותו להישאר עם הפנסיה שלו ושאין שום סיבה בעולם שאני אפגע בו", היא אומרת. "אני חושבת שזה גרם לו להבין שמה דובר בלחץ הוגן. במרים שלו ממקום העבודה התגרשו אצלי, הוא ידע ששנים לא ממותרות על הפנסיה. כשאני ויתרתי הוא הבין שאנחנו הוגנים זה עם זה".

עד כמה החליך האישי שעברת היה שונה
מדפוס פעולה רגיל שלך עם לקוח?

"שטאן מייצגת לקוחות אני רואה את האינטרסים המאד ברורים שלהם בלי לראות את השיקולים של הצד שכנגד. בגירוש שלי לא התנהלתי רק לפי האינטרסים שלי, התנהלתי לפי האינטרסים של שנינו, זה, כמובן, בניגוד מוחלט לאופן הייצוג שלי ללקוחות".

לא השתתף שבשל הרצון לגמור את זה יפה תעשי מעות שתפגע בך בעתיד? למה לא ללכת לעורך דין משותף?

"כיוון שהסתדרנו בינינו, היה ברור לשנינו שאני עושה את ההסכם. בסוף השופט אמר לי: 'היה לך עורך דין טוב'."

מה את מבינה שלא הבנת כל השנים שייצגת אחריה?
 "האמת: אני לא מבינה איך אפשר להיות עודך דין בתחום
 בלי לעבור את זה על בשרך. הניסיון שאותה מקבל, ההמור
 בדרת עם הילדים, בלשון, זה עולם אחר אתה יו בעולם אחר
 לגמרי מזה של הנשואים. ולניסיון הזה, לדעתך, יש משמעות
 מאוד גדולה. אתה יכול להבין רחבת הרעיון שוב את האבא של
 פירוק מלכות, וגם את זה שאפשר להתגרש על זה. אתה יכול
 להראות לפרשנות דוגמה של חיים עם אחרי גירושין."

לאהוב כאילו לא התחתנו

"אני לא שיערתי פעם שאתגרש", אומר עו"ד בני דין-יחיא, שהתגרש לפני שלוש שנים לאחר 36 שנות נישואים. במשמה לרופא ומאחר שסייג צהרליני גירושים. מאז נוספו למשפחה המורחבת שלו, "טובים השניים", כמה בדיחות חדשות. אחת מהן: "כשבאים אליי זוגות לפני הנישואים לטיפיט הסכמי מוקד, הם בדרך כלל מבקשים שאותו להם לעריר לשמור על הווייתו. אני מתחנך להם להמשיך לאהוב אחד את השני כאילו לא התחתנו כלל". גירושיה היא בעצמה עורכת דין ותיקה ומוערכת. כשהוא מבין על הדרך הגירושים בדיעבד, הוא מאשר את הקליטה המתבקשת: חתם על ההתאווה, הסתכלר עדיין הולך יחיה.

איך אז כשערער דין לענייני משפחה מתגרש?
 "ערער דין שמגרש צורכ כמה שיותר לטובת את המך
 צוע שלו. עורכי דין, מטבעם, צווייגן שום יודעים הכול. הם
 רואים את התמונה בגורד מאוד. צריך להיות ריחוק, תמיד
 כשהולכים כמה צעדים אחורה רואים את התמונה בפנימיה
 גדולה יותר. בולדיי היוזשים שם חלק מהמזל" "ניהליי עב'
 צמל. בהמשך ציפיתי עורר דין נוסף שהתייעצתי איתו. במבט
 לאחור, הייתי צריך למחוק חלק פחות מעלי הלבדי".

מה היו השפעות שלד?

“בשלבם הראשונים לא התייעצתי מספיק. הייתי צריך לומר לעצמי: אתה לקוח, כך לערוך וזו וחשאל לדעתה. גם אני ישימתי מה שאני מייצע ללקוחות: ללכת לכמה שיחות מספך וזו! או עם פסיכולוג וזו! לסדר את הראש, כדי להיערך ללקראת השינוי בחיים, שהוא שינוי דרמטי, ואין ספק שהוא כרוך במשבר. תמיד, גם אחרי כל היעוצים שבעולם, אין גי' וקצוץ עם אפס שגיאות ותקלות. אבל אם מתייעצים עם כעל מרמזים אפשר למוער תקלות, דבר שהיה עשיתי מספיק. שרת ארומי בלחץ את שנינו.

"הייתי עושה הכול יותר אינטנסיבי ומסיים את המו"מ בפרט, ואת קצה באופן כללי, אם נוצלת החלטת סופית לתת גשר, כדאי להיכנס למרתון של טיפול בעניין, בעזרת עורכי דין ובחירות שירידה. פשרנות ואי הכוונה נעלה לכל ספק, למרות שלפעמים הם מצביע החלטה שמאריכה את תהליך הגירושים ופועל על צדדים להפגין מידה של כוונות. תמיד פני של וכן אמר כשנאמרים בתמלים את הפוסק 'עשה שלום במרומי' הוא יעשה שלום עלינו', פוסעים שלוש פסיעות אחורה. אולי כדי לרמוז שכאשר רוצים לעשות שלום, צריך סלגת מעט."

עו"ד מתת פלסנר

אצל עורך דין נוסף, כי לא היה איזון בינינו בעניין של הידע המשפטי. סיימנו את זה בצורה מאוד חברית. גם היום אנחנו נוחמים מיוחד."

הניסיון המקצועי עזר לך או הפריט?

“אני חושבת שהניסיון עוד לי, אבל לא רציתי שהוא יעזור לי יותר מדי. לעשות הסכם גירושים אני עושה צ'יק צ'ק, אבל כאן ניסיתי לא לתת לידע המקצועי שלי להוביל אותי לעשות דברים בצורה טכנית בלבד. לקחת את הזמן, ואני חושבת שהקפדתי להיות נגינה גם כלפי יוחנן וגם כלפי עצמי. לטובת נתיניו המשותפת”.

יואב ויוחנן לא החשו מזה שאת עורכת דין בתחום?
"שניהם הכירו אותי וידעו שלפני שאני עורכת דין, אני בן
אדם. לא מתאים לי לסיים דברים אחרת. לכן כנס האלמנט
של הגישור: להביא לשולחן את מה שנמצא מאחורי הדברים.
מתנהלות תביעות עסק. ובסופו כן אדם רוצה את כבודו האבוד

לוגיה חיונית בהרוארה. כעבור שנה נולדה בתם מיכלה. כעבור שנה וחצי חזר לישראל והצטרפו למרוץ המטורף של החיים: יוחנן פתח בקריירה פוליטית, ומרת, באותה עת בשלביו הראונים מתקדמים עם בתם השנייה איילת, תוכננה לפתוח בקריקרה פרטית להשקיע דין. יוחנן התקדם ומונה למנכ"ל מפלגת קרימה ובהמשך הפך ל"ח"כ מטעמה, מרת, כעת מצוידת גם בתעודת מגשרת מוסמכת ומרצה בתחום, אלא ויתרה על הקריירה ולא על ההשקעה באימהות. "ניסיתי לעשות הכול. יוחנן היה מאוד עסוק בעבודה. הרגשתי שאני לבד ב-2007, אחרי חמש שנות נישואין וטיפול זוגי, ביולי 2007, הם החליטו להיפרד.

איך זה היה המעם?
 "ישבנו שנינו לבר, יוחנן ואני, 11 שעות על המחשב וניסחנו ביחד הסכם גירושים. אלה היו שעות מאוד מורכבות: היה שם בכי, צחוק, פחד חשש. כל מנעד הרגשות. יוחנן ברא אותנו גם

5
סיפים
למתגרשים

- 1.** לא להמר
להחליט להתגרש.
לא פעם האהבה
החדשה שמצאתם
דועכת כמו פריחת
החובדבן הקצרצרה.
- 2.** לכו ליעוץ זוגי.
זה חוזר בריכוך
התהליך, מקרין
טובה על הילדים,
ויעזור באזגיות
הבאה.

- 3. השתדלו לסיים את ההליך במהירות, ולחשוב על המחר ולא רק על המחיר.**
- 4. כשאין מחלוקות מהותיות, רצוי לשקול לשכור עורך דין משותף. עם זאת, בהרבה מקרים כדאי לפנות ליועץ ראשוני לבד.**

- 5. שיקלו לפתור**
את הסכסוך בגישור,
במיוחד אם יש
ילדים. חשוב מאוד
לא להשאיר אדמה
חרוטה.